

ZPRÁVY

**ČESKOSLOVENSKÉ
SPOLEČNOSTI
ENTOMOLOGICKÉ**

PŘI ČSAV

ZDENĚK KOLEŠKA

SEZNAM BIOGRAFIÍ ČS. ENTOMOLOGŮ

3

ZPRÁVY ČESKOSLOVENSKÉ SPOLEČNOSTI ENTOMOLOGICKÉ PŘI ČSAV
VYDÁVÁ PRO SVÉ ČLENY ČS. SPOL. ENTOMOLOGICKÁ PŘI ČSAV

Příspěvky zasílejte na adresu :

Zdeněk Černý, Mírovce 15, 250 63 pošta Mratín u Prahy.

Objednávky jednotlivých čísel a ostatní administrativní agendu řiďte
na sekretariát Čs. společnosti entomologické při ČSAV, Viničná 7,
128 44 Praha 2, Nové Město.

SEZNAM BIOGRAFIÍ
ČESKOSLOVENSKÝCH ENTOMOLOGŮ

(ENTOMOLOGOVÉ NEŽIJÍCÍ)

I

ZDENĚK KOLEŠKA

POKRAČOVÁNÍ

3

Ve Zprávách Československé společnosti entomologické při ČSAV byly uveřejněny první dvě části "Seznamu biografii čs. nežijících entomologů", na které autor zaznamenal první ohlasy entomologické veřejnosti. Na jedné straně jsou to ve velké většině ohlasy příznivé, pochvalné a uznale hodnotící tuto práci. Na druhé straně se ozvaly též hlasy kritické, které poukázaly na některé nedostatky. Obě tato hodnocení autor vítá, jako podnětný příspěvek pro zdar jeho další práce.

Úvodní předmluva před první částí vydaných biografii původně vycházela z vydavatelského požadavku stručnosti a proto byla též stylizována stručně a spíše proklamačně. Nepodávala přehlednou informaci o použitých pramenech a postupu práce při zpracování biografických hesel, což bylo předmětem některých kritických připomínek. Z toho důvodu považuje autor za nutné podat některá upřesňující vysvětlení.

Především je nutno zdůraznit, že autorova práce je souborem životopisů, které mají uchovat památku na československé entomology z širšího pohledu. Je samozřejmé, že u uváděných osob mají hesla především podávat informace o jejich zájmech, činnosti a výsledcích práce v entomologii. Má-li však být zásada zpracování biografie správně dodržena, nesmí být podceněn ani význam všech ostatních životopisných dat a údajů, které mají pro dokreslení profilu každé osoby neméně důležitý význam, i když tyto údaje budou podány obsahově stručněji.

Jako základní pramenný podklad při sestavování biografických hesel jsou autorem využívána všechna známá a dostupná díla, zejména:

Horn W., -Schenkling S., 1928-29: Index Litteraturae Entomologicae. Serie I., Bd. I.-IV. Berlin. (Do r. 1863).

Derksen W., -Scheidt-Göllner U., 1963-68: Index Litteraturae Entomologicae. Serie II., Bd. I.-IV., Berlin. (Od r. 1864 do r. 1900).

Hagen H.A., 1862-63: Bibliotheca Entomologica. Die Litteratur über das ganze Gebiet der Entomologie bis zum Jahre 1862. Leipzig.

Freund L., 1917: Die Literatur über die Insekten Böhmens. Zeitschr. Österr. ent. Ver. 1. (1916-17), 2. (1917)

Hahn J., 1931: Literatura zoologická (Zoological Literature). Československá vlastivěda. Vol. 10., Praha.

Laus H., 1901: Die zoologische Literatur Mährens und Schlesiens bis 1901. Zeitschrift des Mähr. Landesmuseum. Brünn.

- Laus H.,1910: Die naturwissenschaftliche Literatur über Mähren und Österr.Schlesien von 1901 (1903,1905) bis 1910 nebst Nachträgen. Zeitschrift des Mähr. Landesmuseums Brünn.
- Laus H.,1929: Přírodovědecká literatura Moravy a Slezska z let 1911-28. Sborník Přír. spol. Mor. Ostrava, 4., 1926-28.
- Roubal J.,1929: Koleopterologická literatura o území RČS za rok 1918 až 1926 a výkaz popísaných noviniiek. Zborník Muzealnej Slov. Spoločn., 23.
- Pfeffer A.,1950: Bibliografie entomologického písennictví Čech,Moravy a Slezska od roku 1800-1940. A) Použitá entomologie lesnická. Čas.Čs.spol.ent., 47., 1950, p. 231-356.
- Smetana O.,1969: Entomologická bibliografie Československa 1951-1960. Academia - NČSAV, Praha.
- Rozkošný R.,1971: Bibliography of Diptera in Czechoslovakia (Taxonomy and Faunistics) 1958-1965. Universita J.E.Purkyně, Brno.
- Rozkošný R.,1977: Czechoslovak Dipterological Literature 1966-1975. Folia-Biologica. Universita J.E.Purkyně, Brno.
- Horn W.-Kahle I.,1935-37: Über entomologische Sammlungen. Ein Beitrag zur Geschichte der Entomo-Museologie. Bd. 1-3., Berlin.
- Sachtleben H.,1961: Nachträge zu "Walther Horn und Ilse Kahle: Über entomologische Sammlungen". Beiträge zur Entomologie, Bd.11., p. 481-540.
- Obenberger J.,1921: Několik poznámek. (O entomologických sbírkách Národního muzea v Praze). Čas.Čs.spol.ent., 18., 1921., p. 99-102.
- Obenberger J.,1930: O entomologických sbírkách Národního muzea v Praze. Věstník Čs.spol.ent. za rok 1930, p. XIII.-XIV.
- Moucha J.,Ujčík J.,Okáli I.,Varga J.,1971: Súpis entomologických zbierok v československých múzeách. Bratislava.

Vedle těchto hlavních děl je však nutno vycházet i z řady dalších knižních i časopiseckých entomologických publikací, taxonomického i faunistického zaměření. K těmto odborným dílům musí pak být nutně prostudováno prací ještě mnohem více, často i takových, které zdánlivě nemají s entomologií mnoho společného. Důležitými prameny, hlavně pro získávání vlastních životopisných údajů, jsou též encyklopedická díla, hlavně Jungmannův, Riegrův a Ottův slovník naučný, Slovenská encyklopedie Technický slovník, Slovník výtvarných umělců a Slovník hudebních umělců, Lesnický naučný slovník, Zemědělský naučný slovník, Včelařský naučný slovník, Geologický slovník, Almanach českých lékařů, Almanach českých právníků a řada jiných. Pro získání přehledu o publikovaných životopisných člancích, je nutno excerpovat veliké množství ročníků domácích, rakouských i německých entomologických časopisů, ale i různ

ných časopisů obecně přírodovědeckých, sborníků přírodovědeckých klubů a spolků, jakož i časopisů zemědělských, lesnických, ochranářských a včelařských, které z nedostatku místa zde není možno přesně citovat. Mimo to byla prohlédnuta též řada různých, i všeobecných časopiseckých bibliografií, pro získání přehledu o publikovaných životopisných článcích o osobách zabývajících se entomologií. Rovněž velice cennými prameny jsou porůznu publikované "vzpomínkové články" různých přírodovědců a práce z historie čs. přírodovědy. Velmi důležitým a jinak nedostupným pramenným materiálem, bez kterého by nebylo možné se obejít, hlavně při sestavování hesel o méně známých osobách entomologů-amatérů, jsou získané biografické údaje z různých archivů, matričních oddělení národních výborů, z muzeí a od pozůstalých, příbuzných či známých po zesnulých entomolozích. Podobně byl získáván i ikonografický materiál. Četné a důležité informace jsou získávány rovněž od členů Česk. společnosti entomologické.

Na základě sdělených připomínek budou také za zpracovaná hesla o jednotlivých osobách zařazovány údaje o biografiích a bibliografiích prací, pokud tyto byly publikovány.

Rozsah biografických hesel bude zpracováván úměrně podle významu a důležitosti jednotlivých osob a jejich přínosu pro rozvoj entomologie.

G A L U Š K A František

nar. - zemř. 1943 v Ostravě.

Národnost česká. Vrchní kancelářský oficiál. Entomolog-amatér, koleopterolog a lepidopterolog. Členem Moravsko-slezského odboru Čs.spol.ent. od r. 1941.

Žil a pracovně působil v Ostravě, v jejímž širokém okolí rovněž prováděl sběry a faunistický průzkum brouků a motýlů. Spolupracoval a byl ve výměnném styku s moravskými sběrateli, takže jím lokalitované exempláře se nacházejí i v jiných sbírkách. Údaje o rozsahu a uložení vlastní Galuškovy sbírky nejsou známy.

G A R T N E R Antonín

nar. 1811 - zemř. 25.3.1884 v Brně.

Národnost německá. Státní úředník. Entomolog-amatér, lepidopterolog.

Od r. 1863 byl členem německého přírodovědeckého spolku v Brně a členem entomologického spolku ve Štětíně kolem r. 1871.

Žil a pracovně působil v Brně, kde zastával funkci účetního rady zemského úřadu. V této služební hodnosti odešel do výslužby. Byl členem výboru brněnského němec. přírodovědeckého spolku a zasloužil se o lepidopterologický výzkum brněnského okolí. Zjištěné faunistické údaje zhodnotil v řadě svých spisů, které převážně uveřejňoval ve sborníku Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn. Z prací o motýlech sbíraných v brněnském okolí možno jmenovat: "Über die Beziehungen der Tortrix resinana zu den Kiefernbeständen um Brünn" (1859), "Die Geometrinen und Mikrolepidopteren des Brünner Faunen-Gebietes" (1865), "Nachtrag zu den Geometrinen des Brünner Faunen-Gebietes" (1869), "Die Sesien des Brünner Faunen-Gebietes" (1873). Ostatní svoje lepidopterologické práce publikoval v časopisech Jahresheft der naturwissenschaftlichen Section der k.k.mähr.-schles. Gesellschaft für Ackerbau, Natur und Landeskunde, Brünn., Entomologische Zeitung herausgegeben von dem entomologischen Vereine zu Stettin a ve Wiener entomologische Monatschrift. Entomologické sbírky koupil po Gartnerově smrti německý přírodovědec.spolek v Brně.

B i b l i o g r a f i e :

Index Litteraturae Entomologicae, Serie I., Bd. 2., p. 398.

Index Litteraturae Entomologicae, Serie II., Bd.2., p. 120.

G A Š P E R Í K Ján, JUDr.

nar. 21.XII.1876 Dovalovo (dnes Liptovský Hrádek) - zemř. 16.I.1949 Nováky, okr.Prievidza. Národnost slovenská. Právník, železnič. úředník, organizátor a historik včelařství.

Studoval práva v Prešově, Budapešti a Kluži. Po absolvování a dosažení titulu doktora práv, nastoupil jako pracovník železnic v Budapešti. V roce 1918, po ustavení samostatného československého státu, přešel do služeb ČSD v Bratislavě. Byl význačnou postavou slovenského včelařství a zajímal se především o problematiku úlů. V r.1919 se stal spoluzakladatelem Zemského ústředí včelařských spolků pro Slovensko, jehož byl do r.1944 prvním předsedou. Funkci místopředsedy zastával ve Svazu zemských ústředí včelařských spolků ČSR. V r.1923 se přičinil o založení měsíčníku "Slovenský včelár", ve kterém uveřejňoval své praktické zkušenosti a teoretické poznatky. V r.1929 organizačně přispěl k vybudování Výzkumné včelařské stanice v Liptovském Hrádku. Velmi intenzivně se zajímal též o slovenskou včelařskou minulost. Výsledkem jeho usilovné práce byla objemná dokumentační publikace z dějin slovenského včelařství vydaná v r.1927 pod názvem "Pamätnosti včelárstva Slovenského". V r.1944 odevzdal do tisku II. díl této práce, který však vyšel až po jeho smrti. III. nedokončený díl této práce zůstal v rukopise.

B i o g r a f i e :

Včelársky naučný slovník. Príroda, Bratislava, 1971, p. 46.

Čižmarik J.:Dr.J.Gašparík. Včelár, 46, 1972, 2 str. ob. č. 7.

Encyklopédia Slovenska II. Veda - SAV, Bratislava, 1978, p. 142.

G E Y E R Julius

Nar. 15.IX.1828 v Bílsku ve Slezsku - zemř. 28.IX.1900 ve Spišské Nové Vsi. Národnost slovenská. Gymnazijní profesor, přírodovědec, entomolog. Studoval na gymnaziu v Kežmaroku a později navštěvoval universitu ve Vídni, kde se zabýval studiem přírodních věd. Mezi jeho učitele patřili rakouský koleopterolog L.Redtenbacher a lepidopterolog J.Mann. Po studiu působil nejprve jako vychovatel v některých šlechtických rodinách a v r.1859 byl přijat za profesora přírodopisu na evangelické gymnazium v Rožňavě, kde působil do r.1871, kdy přešel na gymnazium do Spišské Nové Vsi. Tady působil až do doby svého odchodu na odpočinek. Z podnětu meteorologického ústavu ve Vídni se zabýval zoofenologickým a fytofenologickým pozorováním v okolí Rožňavy a Spišské Nové Vsi. Své práce se

zoofenologickými poznatky, týkající se hmyzu (z let 1868-1874), uveřejňoval v maďarských přírodovědeckých časopisech. Vedle fenologie se zabýval o studium motýlů, brouků a dvoukřídlého hmyzu, které sledoval a jejichž sběry prováděl v oblasti Gemerské a Spišské župy. Jeho sběry dvoukřídlého hmyzu z okolí Rožnavy determinoval dipterolog F.Kowarz. Údaje o Geyerově sbírce hmyzu podal jeho současník L.Ainger Abafi v r.1898 v práci "A lepkészet története Magyarországon" na str. 103.

Biografie:

Ainger Abafi L.: Geyer Gyula. Rovartani Lapok, 14, 1907, p. 47-49.

Encyklopédia Slovenska II. Veda - SAV, Bratislava, 1978, p. 165.

Bibliografie:

Index Litteraturae Entomologicae, Serie II., Bd. 2., p. 139-140.

G L O S I U S Ján, junior

nar. 1764 v Jelšavě, okr. Rožnava - zemř. 4.VIII.1794 Roštár, okr.Rožnava. Národnost slovenská. Duchovní, osvětový spisovatel a včelařský odborník.

Studoval v Kameňanech, Gemeru, Modré a Kežmarku. Po studiích působil v letech 1785-1794 jako evangelický farář v Roštáru. Zabýval se praktickým včelařstvím, získal v tomto oboru mnoho zkušeností a stal se známým odborníkem. V.r. 1792 vydal v Baňské Bystrici dvoudílnou včelařskou knihu o názvu "Obsah potřebných naučení a pravidel, vedle kterých se včely rozšafně a s užitkem opatrovati mají". V prvním dílu podal potřebné odborné vědomosti o včelách, ve druhém popsal způsob jak je třeba se včelami zacházet, aby z nich měl včelař co největší užitek.

Biografie:

Včelařsky naučný slovník. Příroda, Bratislava, 1971, p. 47.

Encyklopédia Slovenska II. Veda - SAV, Bratislava, 1978, p. 169.

G O T H Pavel, JUDr.

nar. - zemř. 1952 v Praze.

Národnost česká. Magistrátní úředník. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Členem Čs. spol. ent. od r. 1920.

Po ukončení právnických studií a získání doktorátu práv, začal pracovat v městské správě v Praze jako magistrátní úředník. V letech 1932-1940

působil ve služební funkci magistrátního rady, později byl jmenován vrchním magistrátním radou. V entomologii věnoval svůj zájem studiu Lepidopter. Sběr a průzkum motýlů prováděl na různých lokalitách v Čechách, kde nejvíce zájmu a úsilí ve třicátých letech věnoval faunistickému průzkumu Karlštejnska. Patřil k t.zv. "Skupině pražských lepidopterologů" jejíž další člen Fr. Vopršal uvedl Gothovy významné karlštejnské nálezy motýlů pod značkou (Gt.) ve své práci "Další zajímavosti z Karlštejnska" (Čas.Č.spol.ent., 37/1940). Dr. Goth pracoval též jako funkcionář výboru Čs. entomologické společnosti, kde v letech 1921-1922 zastával funkci kustoda a v období let 1932, 1934-1937 funkci revizora účtů.

G R A D L Emanuel

nar. - zemř. před r. 1929.

Národnost německá. Úředník. Entomolog-amatér, lepidopterolog. V roce 1921 je uveden v Entomologen Adressbuch Ad. Hoffmanna, Vídeň. Žil v Hodkovicích nad Mohelkou (Liebenau bei Reichenberg), kde pracoval v tovaryně jako úředník. Sběry motýlů prováděl v okolí Hodkovic, Petrašovic, Radoňovic, Jeřmanic, Bezděčína a dále v okolí Liberce a Jablonce nad Nisou. Sbíral též na různých lokalitách v Jizerských horách. V r.1919 měl písemný styk s entomologem A.H.Fasslem z Teplic, se kterým konzultoval některé lepidopterologické determinační otázky. Významnější údaje ze své sbírky poskytl J.V.Sterneckovi pro jeho "Prodromus českých motýlů" (1929), kde jsou uvedeny pod značkou (Gal). Některé vzácnější dokladové exempláře motýlů věnoval Gradl dr. Sterneckovi do jeho sbírky. Celou sbírku získal po Gradlově smrti pražský lepidopterolog Otto Holík a spojil ji se sbírkou vlastní.

G R A D L Jindřich

nar. 1842 - zemř. 1895 v Chebu.

Národnost německá. Městský úředník. Entomolog-amatér. Člen Fysiokratické společnosti v Čechách.

Žil a pracoval v Chebu, kde byl zaměstnán u městské správy jako městský archivář a kronikář. Získával výpisy a sbíral poznámky k dějinám Chebska, k jejichž poznání značně přispěl. Vedle historického badatelství měl zájem o přírodovědu, kde si oblíbil zvláště entomologické sběratelství. Zajímal se o řády Coleoptera, Diptera a Hymenoptera, jejichž faunistický průzkum a sběr prováděl hlavně v okolí Chebu. Zpracoval řadu entomologických příspěvků, které publikoval v berlínském časopise

Entomologische Nachrichten. O entomofauně Chebska napsal práci "Aus der Fauna des Egerlandes. Neue Beschreibungen von Insekten" (Ent.Nachr., 7/1881, 8/1882). V r.1926 byl "in memoriam" k jeho počtě pojmenován nově popsáný druh afrického krasce Sphenoptera gradli Obenb. Grádlova sbírka Dipter a Hymenopter byla přehledně a správně katalogizována, koleopterologická sbírka obsahovala cca 25 000 exemplářů. V r.1900 sbírky získalo Národní muzeum v Praze.

B i b l i o g r a f i e :

Index Litteraturae Entomologicae, Serie II., Bd.2., p. 189.

G R A F Alois

nar. 3.IV.1892 - zemř. 4.XII.1969 v Duchcově.

Národnost česká. Povoláním truhlář. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Byl členem entomologické sekce Vlastivědného kroužku při Muzeu v Teplicích.

Sběry a průzkum motýlů prováděl v Duchcově a okolí. Zjištěné poznatky o motýlech Duchcovska sám nepublikoval, ale některé zajímavé regionální faunistické údaje sděloval jiným, zvláště severočeským entomologům, se kterými měl výměnný styk. Údaje o jeho lepidopterologické sbírce nejsou známy.

G R A F Jindřich, MUDr.

nar. - zemř. po r. 1921.

Národnost německá. Lékař. Entomolog-amatér, koleopterolog. V r. 1921 uveden v Entomologen Adressbuch Ad. Hoffmanna, Vídeň.

Působil v Paskově na Moravě jako okresní lékař. V entomologii se zajímal o Coleoptera, které aktivně sbíral v okolí Paskova, v Beskydech, u Hodonína a na řadě dalších lokalit, hlavně ve Slezsku. Byl blízkým přítelem entomologa Edmunda Reittera, se kterým konal společné entomologické vycházky. K jeho počtě pojmenoval Reitter dvě nově zjištěné odchylky brouků, střevlíka *Badister dilatatus* Chde. a. grafi Rtt. a drabčíka *Oxyletus rugosus* Fabr. v. grafi Rtt. Grafovy význačnější nálezy z okolí Paskova a z Beskyd cituje A. Fleischer ve svém "Přehledu brouků ČSR" (p. 38, 60, 61).

G R A F Josef

nar. 1850 - zemř. 19.XII.1939 v Brně.

Národnost česká. Státní úředník. Entomolog-amatér, lepidopterolog.

Členem Čs.spol.ent. od r. 1905. V letech 1921-1930 je uváděn v Entomologen Adressbuch Ad. Hoffmanna, Vídeň.

Po ukončení gymnazijních studií byl přijat do státní služby, kde začal pracovat u finanční správy v Praze. Dekretem c.k.místodržitelství z 25.5.1891 byl jmenován účetním revidentem, později účetním ředitelem. Dnem 25.6.1906 byl penzionován a po odchodu do výslužby žil až do r.1933 v Praze. V r.1934 se přestěhoval do Košic, odkud v r.1938 přesídlil do Brna, kde žil až do konce života.

V entomologii věnoval svůj zájem lepidopterologii. Faunistický průzkum a sběry motýlů prováděl v Praze a pražském okolí, v Brdském pohorí, v okolí Zbirohu, v Prachaticích, v Lošticích na Moravě a na jiných místech. V letech 1910-1912 podnikal též zahraniční sběratelské exkurze do Kraňské Gory v Srbsku. Po přestěhování na Slovensko sbíral v letech 1934-1937 v okolí Košic a na řadě dalších slovenských lokalit. Po přesídlení do Brna, vzhledem k vysokému věku, již sběry neprováděl. Josef Graf byl rovněž aktivním členem výboru Čs. společnosti entomologické, kde v letech 1908-1938 vykonával postupně funkce knihovníka, revizora účtů a pokladníka. Drobnými odbornými články přispíval do Časopisu Čs.spol.ent. z nichž jako příklad možno uvést: "Seznam motýlů chycených panem Dr. Kličkou roku 1915 na světlo a v nadidlo v Praze na Karlově" (13/1916), "Parnasius apollo L. na Šumavě" (13/1916), "Boarmia maculata ab. bastelbergeri Hirschke" (13/1916). Významné údaje z Grafovy lepidopterologické sbírky použil ve svém "Prodrumu českých motýlů" (1929) JUDr. J.v.Sterneck a uvádí je pod značkou (Gf.). Grafovým jménem pojmenoval J. Obenberger dva nové krasce *Anthaxia grafi* Ob. (1924) a *Corcebus grafi* Ob. (1934). J.v.Sterneck uvedl, že Grafova lepidopterologická sbírka byla přehledná, dobře etiketovaná a spolehlivá. Další údaje o sbírce nejsou známy.

G R E G O R František senior, Prof.

nar. 21.II.1896 v Ubušíně u Jímramova - zemř. 25.V.1942 v koncentračním táboře v Mauthausenu. Národnost česká. Středoškolský profesor.

Přírodovědec, entomolog-hymenopterolog. Členem Moravsko-slezského odboru Čs.spol.ent. od r. 1922, čestným členem "in memoriam" od r.1945. Dále byl členem Přírodovědeckého klubu v Třebíči, zakládajícím členem

Přírodovědeckého klubu v Praze od r.1931 a členem Moravské přírodovědecké společnosti v Brně od r. 1941. V letech 1926-1930 uveden v Entomologen Adressbuch Ad. Hoffmanna, Vídeň.

Vychodil měšťanskou školu v Bystřím a reálku v Novém Městě na Moravě, kde 6.7.1914 maturoval. Ve studiu dále pokračoval na přírodovědecké fakultě Karlovy university v Praze, které v prosinci r.1922 úspěšně ukončil. Od 1.9.1921 nastoupil jako profesor přírodopisu na nově založené menšinové gymnasium v Novém Jičíně, odkud v r.1935 přešel učit do IV. reálného gymnasia v Brně. Vyznával otevřeně české vlastenectví a proto se hned v počátečním období německé okupace zapojil do odboje proti fašismu. V r.1941 byla jeho činnost odhalena, Gregor byl gestapem zatčen, uvězněn a později odvezen do koncentračního tábora. V entomologii obrátil nejdříve svou pozornost ke studiu a výzkumu pilatek (*Tenthredinoidea*, Hym.) ČSR, jejichž systém záhy velmi dobře zvládl. Během let nashromáždil mnoho materiálu i zkušeností v tomto oboru, takže jeho sbírka pilatek byla velmi cenným příspěvkem k poznání této fauny u nás. Záhy však si začal Gregor všimnout i jiných skupin Hymenoptera a přikročil k jejich plánovitému vlastivědnému výzkumu. Zvolil si jednu z nejrozsáhlejších a nejobtížnějších skupin - l u m k y (*Ichneumonidae*, Hym.) a přes 20 let je studoval. Organizoval jejich sběr též mezi známými sběrateli a zrevidoval nebo určil sbírky lumků Národního muzea v Praze, Moravského muzea v Brně a sbírky četných soukromých sběratelů, čímž mu bylo umožněno zhodnotit velké množství ichneumonidologického materiálu skoro ze všech končin ČSR. Pro organizovaný entomologický výzkum získával s úspěchem nové spolupracovníky a sám se stal vůdčí osobností kroužku spolupracovníků, z jehož středu vyšel podnět k provádění soustavného a organizovaného entomologického výzkumu Moravy. Prvé výzkumy z této akce byly zahájeny na hadcové stepi u Mohelna, kde Gregor jako první začal pilně sbírat mohelenské pilatky a lumky. Aby výsledky výzkumu mohly být včas publikovány, přičinil se v r.1937 (se spolupracovníky Dr.A.Hofferem a Dr.J.Kratochvílem) o založení moravského časopisu "Entomologické listy", jehož byl prvním redaktorem. Celá Gregorova entomologická činnost byla zaměřena cílevědomně na domácí vlastivědný průzkum podle principů moderní faunistické vědy. V letech 1924-1941 publikoval 29 entomologických prací, převážně o nových ichneumonidologických poznatcích naší vlasti. Zamýšlené hlavní dílo o československých lumcích, do kterého chtěl shrnout výsledky svých bohatých sběrů a velkých zkušeností, bohužel už nezpracoval. Gregorovým jménem byly pojmenovány některé nově zjištěné druhy hmyzu - na př.: Hymenoptera z čeledi Dryinidae z ČSR *Lestodryinus gre-*

gori Hoffer (1936), Hymenoptera v Čejčce na Moravě *Phaenoserphus gregori* Tomšík (1942), krasec *Brachys gregori* Obenb. (1937) a j. Konkrétní doklad o aktivní Gregorově entomologické činnosti podávají též jeho sbírky, jejichž cena je o to větší, že pocházejí převážně ze sběrů v našich zemích. Obecná hymenopterologická sbírka (převážně *Aculeata*) z Československa, hlavně z Moravy, o rozsahu 5 150 ex. je uložena v Moravském muzeu v Brně. Sběrka lumků o rozsahu cca 70 000 ex. z palearktické oblasti, obsahující typy a historické exempláře, je uložena v Ent. odd. Národního muzea v Praze.

B i o g r a f i e :

Šnoflák J.: Prof. František Gregor, entomolog, mučedník za národní věc, Entomologické listy, 8., 1945, Brno, p. 105-110.

Šnoflák J.: František Gregor. Sborník Klubu přírodovědeckého v Brně za rok 1946.

Roč. 27., 1948, Brno, p. 14-18.

Kratochvíl J.: Průkopníku moravské entomologie. Sborník Přírodověd. klubu v Třebíči za léta 1939-1944. Roč. 4., 1946, p. 16-21.

Kratochvíl J.: František Gregor. XXI. Výroční zpráva Moravsko-slezské akademie věd přírodních, 1949, Brno, p. 10-12.

B i b l i o g r a f i e :

Sborník klubu přírodovědeckého v Brně za rok 1946. Roč. 27., 1948, Brno, p. 17-18.

Sborník Přírodovědeckého klubu v Třebíči za léta 1939-1944. Roč. 4., 1946, p. 19-21.

G R É G R Edvard, MUDr.

nar. 4.III.1827 ve Štýrském Hradci - zemř. 1.IV.1907 ve Lštění u Čerčan. Národnost česká. Lékař, politik, český poslanec, spisovatel a přírodovědec. Obecnou školu vychodil v Semicích u Písku, odkud přešel studovat na písecké gymnázium. Po maturitě absolvoval dva ročníky filosofie na vídeňské universitě, odkud po r.1848 přešel na pražskou lékařskou fakultu. V r.1854 byl promován na doktora lékařství a stal se asistentem profesora J.E.Purkyně. V r.1858 se habilitoval a získal docenturu na pražské lékařské fakultě, kde měl v úmyslu věnovat se profesuře. V r.1861 nastal však v jeho zájmech a životním zaměření obrát. V důsledku politických událostí se vzdal docentury, vstoupil do redakce "Národních listů", začal se věnovat politice a záhy byl zvolen poslancem do českého sněmu.

Jako přírodovědec je Grégr znám z období před rokem 1861, kdy se zabýval výhradně studiem přírodních věd a věnoval se činnosti v oborech

fysiologie a zoologie. V r.1860 podnikl přírodovědeckou a sběratelskou cestu po západní Evropě. Po určitý čas redigoval společně s prof.J.E. Purkyněm a prof.J.Krejčím přírodovědecký časopis ŽIVA, ve kterém v jazyce českém publikoval některé svoje zoologické příspěvky. Vedle fyziologie a zoologie měl zájem též o botaniku a v okolí Prahy prováděl botanické sběry. V r.1871 založil společně s pražským sládkem Janem Michalem Šárym Včelařský spolek pro Čechy a v r.1873 měl aktivní účast na založení Ústředního zemského spolku včelařského. Z jeho zoologických prací, ve kterých se zabýval též hmyzem, je možno jmenovat články: "Zbrojnice živočichů" (Živa, 2/1854), "Láska mateřská u živočichů" (Živa, 3/1855), "Podivné způsoby rozplemňování se živočichů" Živa,3/1855).

B i o g r a f i e :

Ottův slovník naučný, 10.díl, 1896, p. 459-460, Dodatky, II. díl., sv.2.,1933,p.933.
Nepraš J.: České včelařství (Gréger E., p.314) SZN Praha, 1971.

G R O S S E Gustav

nar. 8.III.1882 v Kaznějově, okr. Plzeň - zemř. v NSR. Národnost německá. Voják z povolání. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Členem Moravsko-slezského odboru Čs.spol.ent. od r.1922, ústředí v Praze od r.1935. V letech 1921-1930 je uváděn v Entomologen Adressbuch Ad. Hoffmanna, Vídeň.

V letech 1887-1893 vychodil českou obecnou školu v Kaznějově, odkud ve škol. roce 1893/94 přešel do Plzně na německou státní reálku. Po jednoletém studiu v Plzni se začal věnovat studiu a povolání vojenskému. V r.1903 byl v hodnosti poručíka odveden k výkonu služby v c.k. rakouské armádě, kde pak jako důstojník působil až do října 1918. Činnou službu v armádě I. Čs. republiky započal od 18.11.1918. V r.1919 získal hodnost majora a postupně v průběhu let dosáhl hodnosti brigádního generála. Do výslužby odešel v r.1935. Po německé okupaci českých zemí v r.1939 se podle svého původu prohlásil za Němce a vstoupil jako penzionovaný čsl. generál do německé armády, kam byl přijat v hodnosti podplukovníka. Po r. 1945, v rámci odsunu občanů německé národnosti, přesídlil do Německa. Entomologií se zabýval od mládí, kdy si oblíbil lepidopterologii. Studoval a sbíral palearktické makro i mikro-lepidoptery. Sběry a faunistický průzkum motýlů prováděl v okolí Plzně, Prahy, Olomouce i na mnoha jiných lokalitách v Čechách, na Moravě i na Slovensku. V r.1934 sbíral v Novém Smokovci ve Vysokých Tatrách, odkud na základě svých sběrů na-

psal práci "Čeleď Lycaenidae (Lep.) ve Vysokých Tatrách" (Čas.Čs.spol.ent., 33/1936). V letech 1936-1937 se zabýval řešením otázky spolehlivého rozlišování nesnadno určitelných a velmi si podobných druhů motýlů *Acronycta tridens* Schiff. a *Acronycta psi* L. (*Acronyctinae*, Lep.). Výsledek svého bádání v této problematice shrnul do obsáhlé studie o názvu "Kritický rozbor skupiny *Acronycta psi* L., *tridens* Schiff. a *cuspis* Hb. (Lep.)". (Čas.Čs.spol.ent., 34/1937). Z dalších jeho prací publikovaných v Časopise Čs.spol.ent. je možno jako příklad uvést: "Nové druhy fauny českých Lepidopter" (35/1938) a "Nové formy palaearktických Lepidopter" 35/1938). V letech 1937-1940 uveřejňoval populárně vědecké lepidopterologické články v časopise "Naší přírodou". Fotografie motýlů pro články a vědecké publikace pořizoval jeho starší syn Bedřich Grosse (nar. 2.7.1908). Výsledky Grosseho sběratelské činnosti z okolí Plzně uvedl pod značkou (Gross.) Dr. J. v. Sterneck ve svém Prochodu českých motýlů z r. 1929. Grosseho sbírka Lepidopter palearktické oblasti (včetně Microlepidopter) o rozsahu cca 15 000 ex. a sbírka ze středních Čech a Plzeňska jsou uloženy v Ent. odd. Národního muzea v Praze.

G R O S S I N G E R Johann Baptista

nar. 25.IX.1728 v Komárně - zemř. 1803 v Komárně.

Národnost slovenská. Kněz jezuitského řádu, středoškolský profesor, přírodovědec, zoolog a entomolog.

Začal studovat v Komárně a později ve studiích pokračoval v Trnavě a Trenčíně, kde vstoupil do jezuitského řádu. V r. 1748 přednášel na škole v Užhorodě, odkud se vrátil zpět do Trnavy a odtud odešel studovat filozofii na univerzitu do Grazu. V r. 1750 složil zkoušky v Baňské Bystrici a stal se prefektem v trnavském konviktě, kde pobyl 3 roky. Později působil jako středoškolský učitel v maďarském Györi a v dalších letech učil v Trenčíně a v Košicích. V r. 1780 přešel do Komárna, kde byl ustanoven farářem v komárnenské staré pevnosti.

Jako přírodovědec se velmi intenzivně zajímal o přírodní poměry tehdejšího Uherska a všech ostatních území, kde působil. Navštěvoval oblast Balatonu a jezero Velencei, zoologický a entomologický průzkum prováděl v okolí Trnavy, Trenčína, Banské Bystrice, Košic i Užhorodu. V roce 1778 zkoumal přírodu také v Čechách a na Moravě. V pozdějším věku prováděl průzkum hlavně v okolí Komárna, kde také zpracovával své přírodovědecké dílo encyklopedického charakteru o názvu "Universa historia physica regni Hungarie", jehož první svazek vyšel v r. 1793. Do r.

1797 vydal celkově 5 svazků, ze kterých prvé čtyři byly věnovány zoologii. IV. svazek tohoto díla byl zaměřen speciálně na entomologii a vyšel v Bratislavě v r.1794. V úvodní části byl rozebrán pojem a význam entomologie, dále byl vyložen ontogenetický vývoj hmyzu a v systematické části bylo uvedeno rozdělení hmyzu s udáním použitých literárních pramenů domácích a zahraničních odborníků. U popisovaných druhů hmyzu kladl hlavní důraz na jejich rozšíření, uváděl historické údaje o poznatky z vlastního pozorování. V období svého učitelského působení v Košicích tu zřídil malé přírodovědecké muzeum a věnoval mu všechny svoje zoologické i entomologické sbírky.

B i o g r a f i e :

Ainger Abafi L.: Grossinger János. Rovartani Lapok, 4., 1897, p.69-71.

Bober J.: Malá encyklopédia bádateľov a vynálezcov. Obzor, Bratislava, 1973, p.261.

Országh I., Okáli I.: Vývoj dipterológie na území Slovenska v polinnéovskom období 1758-1918. Acta Rer.Natur.Mus.Nat.Slov., Bratislava. Vol.XXIV., 1978, p. 150-152.

Encyklopédia Slovenska II. Veda - SAV, Bratislava, 1978, p.179.

B i b l i o g r a f i e :

Index Litteraturae Entomologicae. Serie I., Bd.2., p. 465.

G R Ü G E R Hermann, Dr.

nar. - zemř.

Národnost německá. Chemik. Entomolog-amatér, lepidopterolog. V letech 1921-1930 je uváděn v Entomologen Adressbuch, Ad.Hoffmanna, Vídeň. Žil a pracoval jako chemik továrny ve Frýdlantu v Čechách. V entomologii se zabýval studiem motýlů, které sbíral v okolí Frýdlantu a v Jizerských horách. Údaje o výskytu významných druhů poskytl ze své sbírky JUDr. J.v.Sterneckovi pro jeho "Prodrómus českých motýlů" z r.1929 a jsou tu uváděny pod značkou (Gr.). Sterneck uvádí, že sbírku měl Grüger dobře upravenou, opatřenou lokálními lístky a spolehlivě determinovanou. Další údaje o sbírce nejsou známy.

G U O T H Jonáš Bohumil, MUDr.

nar. 20.IX.1811 Lubela, okr. Liptov. Mikuláš - zemř. 20.XII.1888 v Hybech, okr. Liptov. Mikuláš.

Národnost slovenská. Lékař, národní buditel, osvětový pracovník, včelařský odborník.

Studium medicíny absolvoval v r.1836 v Pešti. Po studiích působil jako lékař v Hybech v okrese Liptovský Mikuláš, kde byl známý jako význačný národní buditel a organizátor národního života. V oboru včelařství vynikl jako výborný chovatel a pěstitel včelstev, včelařský odborník a organizátor rozvoje včelařství v Liptově. Svoje bohaté včelařské zkušenosti a získané poznatky uvedl v díle "Včelárstvo pod Krivánom z vlastnej skúsenosti Dr.Jonáša Bohumila Guotha od roku 1840". Práce knižně nevyšla, zůstala pouze v rukopise, který měl kolem 600 str. Od r.1974 uděluje Ministerstvo zdravotnictví SSR jako rezortní vyznamenání "Medaili J.B.Guotha".

B i o g r a f i e :

Včelářsky náučný slovník. Příroda, Bratislava, 1971, p. 48.

Encyklopédia Slovenska II. Veda - SAV, Bratislava, 1978, p.201.

G Ü N T H E R Viktor, Ing.,Dr.

nar. 6.V.1912 v Geretzbergu v Rakousku - zemř. 24.II.1979 v Praze.

Národnost česká. Inženýr-zeměměřič, geolog a geofyzik. Entomolog-amatér, koleopterolog. Členem Čs.spol.ent. od r.1939.

V r.1922 začal studovat reálné gymnázium v Kremnici na Slovensku. Po maturitě vstoupil na České vysoké učení technické v Praze, kde studoval zeměměřičské inženýrství. Studie dokončil v r.1934. V letech 1945-1949 studoval ještě fyziku a geologii na přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity. Po ukončení zeměměřičských studií pracoval z počátku v technickém referátě Krajského úřadu v Bratislavě, odkud po r.1938 přešel do Zemského úřadu v Praze. V r.1948 přestoupil do Ústředního geologického ústavu, kde pracoval jako geofyzik při průzkumu naftových ložisek. V období let 1950-1964 pracoval jako geolog a geofyzik na různých terénních pracovištích u n.p. Benzina a n.p. Geologický průzkum, odkud v r. 1964 přešel jako specialista do Pragoprojektu.

Studiu hmyzu se věnoval od mládí. Hlavní zájem soustředil na faunistický průzkum a sběr Coleopter, u kterých se zvláště zajímal o čeledě Coccinellidae, Mordellidae, Ptinidae, Rhipiphoridae a podčeleď Cassidinae, kde studoval nejen systematiku, ale sledoval také ekologii, faunistiku a zoogeografii. Sběry prováděl na Slovensku, v Čechách, na jižní Moravě na řadě nejruznějších lokalit, kde měl příležitost sbírat při provádění terénního průzkumu se svou pracovní skupinou. Vedle brouků zaměřil také svou pozornost na málo známý a entomology opomíjený řád Řasnokřídlych -

Strepsiptera, který se spoluautorem dr.J.Šedivým v r.1957 zpracoval pro "Klíč zvířeny ČSR" - sv.2. (p.407-417). Zpracovával také dovezený entomologický materiál různých expedic sbíraný v zahraničí. Své práce publikoval v Časopise Čs.spol.ent., ve Sborníku Ent.odd.Nár.muzea a v Pracích muzea v Hradci Králové. Dle údajů publikace "Súpis ent.zbierok v čl.múzeách" z r.1971, p.34, jsou Güntherovy koleopterologické sběry o rozsahu cca 20 000 ex. a sbírka zástupců řádu Strepsiptera z palearktické oblasti uloženy v Ent.odd. Nár.muzea Praha. Rozsáhlá osobní Güntherova koleopterologická sbírka byla převzata do Ent.odd.Nár.muzea v Praze 30.3.1979 a je uložena pod invent.č. 6529/721.

Bibliografie:

Smetana O.: Entomologická bibliografie Československa 1951-1960. (Práce V. Günthera p. 95-96, 115).

G Ü R T L E R Hugo

nar. 23.IX.1866 v Praze - zemř. v Praze.

Národnost česká. Státní úředník. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Členem Čs.spol.ent. od r. 1907 do r. 1914.

Po ukončení studií byl přijat do služeb c.k.zemského finančního ředitelství v Praze, kde působil jako účetní oficiál a od r. 1900 jako účetní revident.

Od mládí se zajímal o studium motýlů, jejichž průzkum a sběr prováděl na všech významných lokalitách pražského okolí i na jiných místech v Čechách. Podnikl sběratelskou exkurzi do Srbska, kde v r. 1908 sbíral v okolí Plitvických jezer. Spolupracoval a společné sběratelské exkurze v pražském okolí konal s lepidopterologem Hynkem Jouklem, který některé Gürtlerovy význačnější nálezy použil pro svou knihu "Motýlové a housenky střední Evropy" z r. 1910. Gürtlerovým jménem pojmenoval Joukl nově zjištěnou odchylku zajímavého motýla *Melitaea phoebe* Knoch. a gürtleri Joukl (1908).

H A B E R Josef

nar. - zemř.

Národnost německá. Soukromník v Praze. Entomolog-amatér, koleopterolog. Byl členem německého přírodovědeckého spolku Lotos v Praze. Patřil do skupiny pražských entomologů, soustředěných ve druhé polovině minulého

století kolem Emanuela Lokaye sen., v jehož bytě se zúčastňoval soukromých entomologických schůzek. Koleopterologické sběry prováděl hlavně v Praze a jejím blízkém okolí (Štvanice, Letná, Petřín, Jelení příkop, Cibulka, Stromovka, Hvězda, Prokopské údolí, Chuchle aj.), ale sbíral též na jiných místech Čech, na př. v Krkonoších a v Českém středohoří (na Milešovce).

Významnější faunistické údaje ze své koleopterologické sbírky poskytl Em. Lokayovi sen. pro jeho "Seznam brouků českých" z r. 1868. Některé jeho nálezy cituje rovněž A. Fleischer v "Přehledu brouků ČSR" (1927-1930).

H A A S Bedřich

H

nar. - zemř.

Národnost německá. Lesník. Entomolog-amatér, koleopterolog a lepidopterolog.

Kolem r.1864 působil jako lesní adjunkt ve Včelné pod Boubínem, později jako fořt v Klatovech.

V entomologii se zabýval sběrem a studiem brouků i motýlů, které sbíral hlavně na Šumavě a na Klatovsku, kde se též pokoušel o aklimatizaci martináče hrušňového (*Saturnia pyri* Schiff.). V letech 1884-1886 byl v přátelském styku s entomologem Janem Šípkem, se kterým konal četné entomologické výlety po klatovském okolí.

H A A S E Josef

nar. - zemř.

Národnost německá. Učitel. Entomolog-amatér, lepidopterolog. V letech 1921-1930 byl uváděn v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Žil a působil jako učitel v obci Mladé buky u Trutnova. Lepidopterologické sběry prováděl na různých místech v Krkonoších. Některé exempláře ze sběrů jeho motýlů (lokalitované Böhmen-Jungbuch) z let 1926-1933 jsou zastoupeny v lepidopterologické sbírce z bývalé německé Vysoké školy zemědělské v Libverdě u Děčína (dnes součást entomologické sbírky KOR, AF VŠZ v Praze).

H A H N Jaroslav, Doc., RNDr.

nar. 18.IV.1897 v Klatovech - zemř. 9.II.1933 v Praze.

Národnost česká. Přírodovědec, univ. docent, zoolog. Členem Čs.spol.ent.

od r.1917. Od r.1917 činným členem Klubu přírodovědeckého v Praze, od r.1929 členem Král.české společnosti nauk. V Čs. zoologické společnosti zastával funkci pokladníka.

Po absolvování gymnázia v Klatovech, vystudoval přírodovědeckou fakultu Karlovy univerzity v Praze. Zůstal věrný zoologickému ústavu KU, kde se stal asistentem prof.Dr.Weniga. V r.1925 se habilitoval pro zoologii a zahájil také svoje vysokoškolské přednášky z všeobecné biologie a z různých oborů zoologie. V entomologii se zabýval především anatomií, morfologií a fyziologií hmyzu. Z těchto oborů publikoval práce: "Vzácný případ dvojčatého vajíčka hmyzu (*Carausis morosus*)", "Morfologie vajíčka indické pakobylky *Dixippus*", "Fasetové oči Muscid (r. *Sapromyza*)", "Nová osmeteria u *Sapromyza rorida* Fall. (Dipt.)", "Vliv štítné žlázy savců na vývoj motýlů (*Vanessa io*) a brouků (*Tenebrio molitor*)", "Několik poznámek o vajíčkách Orthopter", "Životní prostor a jeho vliv na vývoj *Tenebrio molitor*" a j. Dr. Hahn si doplňoval své vzdělání také studiem v cizině. Pracoval na zoologických stanicích ve Villefranche sur Mer a na Helgolandě. V r.1930 se zúčastnil sjezdu slovanských geografů a etnografů v Bělehradě. Na svých zahraničních cestách konal zoologické a entomologické sběry a přivážel vždy hojně přírodovědeckého materiálu. V r.1926 pojmenoval J. Obenberger Hahnovým jménem nově popsany druh krasce z Tanganiky "*Sphenoptera hahni* Obenb."

B i o g r a f i e :

Anonymous: Zemřel univ.doc.Dr.Jaroslav Hahn. Čas.Čs.spol.ent., 30., 1933, p.11.

Štorkán J.: Doc.Dr.Jaroslav Hahn zemřel. Čas.Nár.muzea, CVII., 1933, p. 62-63.

Wenig J.: Doc.Dr.Jaroslav Hahn. Věda přírodní, 14., 1933, p.90-91.

H Á J E K František

nar. 19.XII.1896 v Kralupech n.Vlt. - zemř. 10.V.1945 v Kralupech n.Vlt. Národnost česká. Obchodník. Entomolog-amatér, koleopterolog. Členem Čs. spol.ent. od r. 1930.

V r.1914 absolvoval staroměstskou reálku v Praze a pak studoval chemii na ČVUT. Po třech letech byl nucen studium přerušit a v r.1918 převzal vedení rodinného podniku - železářský obchod a cihelnu v Kralupech n. Vlt., které pak vedl a spravoval až do konce života.

Zájem o přírodu projevoval od mládí, proto se záhy věnoval sběru a shromažďování nejrozličnějších přírodnin. Od poloviny dvacátých let se začal zabývat entomologií a zaměřil se hlavně na Coleoptery, později spe-

cielně na sběr a studium zástupců čeledi Carabidae. Sbíral především na Kralupsku a ve středních Čechách, kde podnikl některé exkurze společně s prof. J. Roubalem. Jinak sbíral na mnoha dalších různých lokalitách po celé republice. Konal též entomologické sběratelské cesty do zahraničí. Několikrát byl v Itálii, na Sicilii a dvakrát v severní i tropické Africe. Odborně nepublikoval, napsal pouze jeden článek o názvu "Carabidi (střevlíkovití) okolí kralupského", který byl v r.1935 otištěn ve Vlastivědném sborníku Podřipský kraj č.3. V tomto příspěvku uvedl 149 druhů Carabidů, které v kralupském okolí osobně zjistil. Sbírku i odbornou knihovnu odkázal Entomologickému oddělení Národního muzea v Praze.

H A J N Ý František

nar. 24.VI.1901 Rataje, okr. Benešov - zemř. 29.I.1972 Revúca.
Národnost česká. Berní úředník, Entomolog-amatér, koleopterolog. Členem Čs.spol.ent. od r.1926, členem Slov.ent.spol.při SAV od r.1966.
Vystudoval gymnázium v Kolíně a po maturitě vstoupil v r.1919 do státních služeb. Byl přidělen do daňového úřadu v Revúci na Slovensku, kde se i natrvalo usadil. Pracoval tu jako oficiál a od r.1934 jako kontrolor berního úřadu. Na Slovensku působil do r.1938, kdy přesídlil do Čech a ve čtyřicátých letech pracoval u berních úřadů v Příbrami a Ledči nad Sázavou. Po druhé světové válce se vrátil zpět na Slovensko.
Koleopterologii se věnoval už za gymnaziálních studií a po příchodu na Slovensko začal provádět intenzivní sběratelskou činnost. Stýkal se s významnými entomology té doby, s jejichž pomocí zkompletoval ve své sbírce řadu čeledí, zejména Carabidae, Staphylinidae a Pselaphidae. Nejvíce pozornosti věnoval faunistickému průzkumu v okolí Revúce, zejména na Muráňské a Silické planině. Další sběry prováděl v okolí Jelšavy, Nového Města n. Váh., Trenčína, Povážské Bystrice, Levíc, Handlové, Trenč. Teplic, v okolí Čachtického hradu a j. V r.1935 podnikl společně s Ing. V.Machulkou entomologickou exkurzi do Maďarska. Dále vykonal sběratelské cesty do Francie, Belgie, Bulharska a na Kavkaz. Údaje o Hajného významných koleopterologických nálezech ze Slovenska často cituje Roubal ve svém "Katalogu". Hajného koleopterologická sbírka, obsahující cenný faunistický materiál, o rozsahu cca 15 000 ex. je uložena v Ent.odd.Slovenského národního muzea v Bratislavě.

B i o g r a f i e :

Okáli I.: Pamiatke Františka Hajného. Entomologické problémy, 12., 1974, Bratislava, p. 273-274.

H A L U Š K A Oskar

nar. 23.V.1876 Dolní Bojanovice - zemř.

Národnost česká. Poštovní úředník. Entomolog-amatér, lepidopterolog. V letech 1921-1930 je uváděn v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Po středoškolských studiích nastoupil v r.1895 do služeb c.k. poštovní správy. Od 1.4.1919 působil ve funkci vrchního poštmistra v Benešově, okr. Bruntál. Entomologii se věnoval od mládí a oblíbil si sběr a studium motýlů. Lepidopterologické sběry prováděl nejprve na Moravě v okolí svého rodiště a na Hodonínsku. Po usídlení ve Slezsku prováděl faunistický průzkum motýlů na Bruntálsku, v okolí Opavy a sbíral též v Beskydech. Měl výměnný styk s četnými sběrateli z Entomologického spolku v Opavě, takže jím lokalitované exempláře motýlů byly často zařazeny ve sbírkách tamních sběratelů. Údaje o vlastní Haluškově sbírce nejsou známy.

H A N Á K Ján

nar. 25.VI.1812 Malý Kiar (dnes Levice) - zemř. 2.IX.1849 Kričovo.

Národnost slovenská. Středoškolský profesor, přírodovědec, botanik a zoolog. Člen botanické společnosti v Řezně.

Filozofii studoval ve Vacově a v Pešti, teologii v Nitře a Juru u Bratislavy. Od r. 1840 působil jako středoškolský profesor a v r.1848 převzal funkci kustoda univerzitní knihovny v Pešti. V r.1846 byl zvolen dopisujícím členem Uherské akademie věd.

Jako student teologie intenzivně sbíral hmyz a rostliny v různých oblastech Slovenska - v Turci, Liptově, Spiši, Šariši, v Gemeru a jinde. Poslední rok svých teologických studií prožil v Juru u Bratislavy, kde v prostředí Malých Karpat podnikal přírodovědecké procházky s ředitelem bratislavské měšťanské školy a entomologem Johannem Bollou. Byl též v kontaktu s kustodem Národního muzea v Pešti, entomologem Imre Frivaldským. Zabýval se historií výzkumu živočišstva a v r.1849 vydal knižní publikaci o dějinách zoologie v Uhersku s připojenou bibliografií od nejstarších dob až po rok uzavření rukopisu (1848). Ján Frivaldský v r.1865 "in memoriam" pojmenoval Hanákovým jménem nosatce *Omlas hanaki* Friv.J. Ján Hanák získal své zoologické poznatky intenzivním studiem literatury, ale též častou aktivní badatelskou a sběratelskou činností v přírodě.

B i o g r a f i e :

Ferenczy J., Danielik J.: Magyar irók. Életrajz - gyűjtemény. Pest, Kiajda a Szent
- István - társulat, VIII., 1856, pp. 641 (J. Hanák, p. 180-181).
Encyklopédia Slovenska II. Veda - SAV Bratislava, 1978 (J. Hanák, p. 223).

H A M P E Klement, MUDr.

nar. 1802 v Lužci u Ústí n. Lab. - zemř. 20.VII.1884 ve Vídni.
Národnost německá. Lékař. Entomolog-koleopterolog.
Prováděl koleopterologický faunistický výzkum v severních Čechách, na
Moravě, hlavně v brněnském okolí, v Adamově u Brna a později v okolí
Vídne. Popisoval nové druhy brouků, zvláště Anthicínů. Publikoval v
letech 1864-1875 v časopisech Wiener entomologische Monatschrift, Ber-
liner entomologische Zeitschrift a Verhandlungen der k.k. zoologisch-
botanischen Gesellschaft in Wien. V letech 1850-1872 udržoval písemný
styk s entomologem Ernstem Augustem Hellmuthem von Kiesenwetterem i s
jinými specialisty, se kterými konzultoval determinační problémy. Ně-
které Hampeho moravské nálezy koleopter cituje A. Fleischer ve svém
"Přehledu brouků ČSR" (1927-1930).

B i o g r a f i e :

Kraatz G.: Hampe Clemens Dr.med. Deutsche ent. Zeitschrift, 28.,1884, Berlin,p.438.
Reitter Ed.: MUDr.Clemens Hampe sterben. Wiener entomologische Zeitung, 4., 1885
Wien, p. 1-2.

B i b l i o g r a f i e :

Index Litteraturae Entomologicae, Serie II., Bd.2., p. 263-264.

H A N D E R L A Juraj

nar. 1750 v Trnavě - zemř. 9.V.1796 v Hlohovci.
Národnost slovenská. Duchovní, bernolákovec, včelařský odborník. Člen
Slovenského učeného tovarištva.
Po ukončení studií teologie v Trnavě působil jako duchovní v Krajném a
Dvorníkách, až zakotvil jako farář v Hlohovci. Zabýval se aktivně vče-
lařstvím, získal bohaté praktické zkušenosti a na svou dobu se v tomto
oboru stal známým a významným odborníkem. V r.1794 uveřejnil své poznat-
ky v knize "Uj méhész" (Nové včelařství). Publikace byla velmi vyhledá-
vaná a dosáhla 6ti vydání.

B i o g r a f i e :

Včelársky náučný slovník. Príroda, Bratislava, 1971, p. 49.

Encyklopédia Slovenska II. Veda - SAV, Bratislava, 1978, p. 223.

H A N U Š Florián, Ing.

nar. 1860 - zemř. 1937 v Praze.

Národnost česká. Emeritní inspektor cukrovarů. Přírodovědec - geolog, palentolog, entomolog. Členem Čs. spol. ent. od roku 1917.

V letech 1921-1930 je uváděn v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.

Po ukončení vysokoškolských studií odjel do Ruska, kde po řadu let vykonával funkci ředitele různých cukrovarů. Později se vrátil do Prahy, kde působil jako c.k. inspektor cukrovarů v českých zemích. Vedle svého povolání, kde z oboru cukrovarnického publikoval řadu odborných prací, zabýval se filosofií a přírodovědou. Svou sběratelskou činnost nejprve zaměřil na obor mineralogie a paleontologie. Nashromáždil velkou sbírku vltavínů z jižních Čech a z Moravy, o které v r. 1928 vydal v České akademii obsáhlý spis. V Barandieniu sbíral zkameněliny, které později v rozsáhlé sbírce získalo Národní muzeum.

Se stejným elánem a zaujetím se věnoval entomologii. Zabýval se koleopterologií, kde se hlavně zaměřoval na sběr a studium zástupců čeledí Cicindelidae, Carabidae, Buprestidae a Cetonidae. V době svého ruského pracovního pobytu sbíral velký materiál různého hmyzu v jižním Rusku, který nepreparovaný a uložený v epruvetách předal počátkem dvacátých let do Národ. muzea. Později v letech 1921-1927 podnikal každoročně zahraniční sběratelské cesty a navštívil zejména Bulharsko, Sicílii, Španělsko, Portugalsko, Korsiku a jižní Francii. Doma sbíral na mnohých lokalitách v Čechách i na Moravě, zvláště pak v pražském okolí, v jižních Čechách, v Krkonoších a v Mariánských Lázních. Ve dvacátých a třicátých letech publikoval některé svoje entomologické příspěvky v časopise Ent. Nachrichtenblatt a v časopise Čs. spol. ent. - zde na př.: "Nová forma střevlíka z Bulharska" (20/1923), "Gnorimus nobilis L. var. thoracicus M." (21/1924), "Několik poznámek o Carabidech" (23/1926), "Carabus cancel-

latus var. schatzmayri Born." (30/1933) a "Lucanus szetschuanii - Knirsch nově popsáný druh Bathysciina (Silphidae, Col.) z Bulharska na Radevia hanuši Knirsch. Hanušova celosvětová koleopterologická sbírka čeledí Rutelidae, Dynastidae a Cicindelidae o rozsahu 134 krabic je uložena v Ent. oddělení Národ. muzea v Praze.

B i o g r a f i e :

Anonym: Ing. F. Hanuš sedmdesátníkem. Věda přírodní, 11., 1930, p. 224.

H A R T M A N N Robert

nar. 27.II.1858 v Kutné Hoře - zemř. 13.VII.1952 v Praze.
Národnost česká. Středoškolský učitel. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Členem Čs. spol. entomolog. od roku 1904 (zakládající člen). V roce 1921 uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň. Středoškolská studia konal na nižším gymnaziu v Praze a na vyšší reálce v Kutné Hoře. V roce 1875 vstoupil do umělecko-průmyslové školy, ve Vídni jako kandidát učitelství kreslení pro střední školy. Po nabytí učitelské aproby působil nejprve na reálce v Praze - Karlíně a pak zakotvil v Třeboni. V roce 1889 byl povolán na nově zřízenou reálku v Plzni. Od školního roku 1895/1896 působil jako profesor kreslení na malostranské reálce v Praze, odkud v roce 1917 odešel do výslužby.

Zájem o přírodovědu Hartmann projevoval už jako gymnazista a v té době byl již náruživým sběratelem hmyzu. Později se jeho zájem vyhranil na sběr motýlů, jejichž studiu se pak věnoval celý život. Po léta prováděl faunistický lepidopterologický průzkum nejen v okolí míst svých služebních pobytů, ale i za přechodného pobytu na místech jiných v prázdninovém období, zvláště v okolí Bělé pod Bezdězem, Českých Budějovic a Nového Města nad Metují. V roce 1912 sbíral v Kijevě a okolí. Údaji o významných nálezech českých motýlů ze svojí sbírky přispěl do Sterneckova "Prodrumu" z roku 1929. Pro povzbuzení mládeže k podrobnějšímu pozorování hmyzu v přírodě a k rozšíření vědomostí o tomto oboru napsal v roce 1902 populární knihu "Rok na stráni. Ze života našeho hmyzu", do které si sám nakreslil obrázky. Kniha získala oblibu a vyšla i ve druhém vydání. V Časopise Čs.

spol. entomol. publikoval v průběhu let řadu odborných pojednání a statí o motýlech. Jako zakládající člen, pracoval R. Hartmann též ve výboru entomologické společnosti, kde zastával v letech 1910-1919 funkci místopředsedy a v roce 1920 funkci jednatele. Hartmanovým jménem byl v roce 1927 pojmenován nově popsáný kavkazský krasec *Sphenoptera hartmanni* Obenb.

B i o g r a f i e :

Vopršal F.: K osmdesátce školního rady Rob. Hartmanna. Časopis Čs. spol. entom. 35., 1938, p. 1-3.

Heyrovský L.: Vzácné jubileum. Časopis Čs. spol. entomolog., 44., 1938, p. 162-163.

H A T I A R Štefan

nar. 1865 - zemř. 1930.

Národnost slovenská. Římsko-katolický kněz. Včelař a publicista. Na Slovensku byl znám jako vynikající včelař chovatel, zlepšovatel a konstruktér úlů. Působil rovněž jako včelařský publicista, který svoje poznatky a praktické zkušenosti uveřejňoval ve slovenském časopise *Obzor* a v českých včelařských časopisech. V roce 1898 sestrojil první paralernoradiální medomet.

B i o g r a f i e :

Včelářsky náučný slovník. Příroda, Bratislava, 1971, p. 49-50.

H A U R Y Charles

nar. - zemř. 8.III.1904.

Národnost francouzská. Výtvarník. Entomolog-amatér, koleopterolog. Člen entomologické sekce Fysiokratické společnosti v Praze. Žil v Praze na Smíchově, kde působil jako výtvarník - dessinateur (= kreslíř zvláštních vzorků). Ve svém entomologickém zaměření se

věnoval koleopterologii. Soustředil pozornost na čeleď Carabidae, kde se zabýval hlavně studiem druhů rodu *Carabus*, ze kterých také některé nové druhy popsal (na př.: *Carabus gossarei* Haury, 1879, *Carabus akensis* Haury, 1889 a některé aberace od druhů *Carabus auronitens* F. a *Carabus glabratus* Payk.). Sbíral v pražském okolí, v okolí Mníšku, v jižních Čechách a na Šumavě, kde jako první zjistil výskyt střevlíka *Carabus menetriesi* F. Faunistickými údaji o výskytu Coleopter z pražského okolí přispěl Em. Lokayovi sen. do jeho "Seznamu brouků českých" z roku 1868 a do Klímova katalogu Coleopter z roku 1902. Některé jeho nálezy cituje též A. Fleischer ve svém "Přehledu" (1927-1930). U příležitosti II. Sjezdu českých lékařů a přírodovědců v roce 1882 vystavoval svoji sbírku českých Carabidů. Odborné styky udržoval nejen s českými entomology své doby, ale v písemném styku byl i s četnými odborníky v zahraničí, zvláště s profesorem Dr. G. Kraatzem v Berlíně (v letech 1871-1895) a prof. Dr. Lucas von Heydenem ve Frankfurtu nad Mohanem (v letech 1879-1886). Byl literárně činný a svoje odborné práce, převážně o Carabidech publikoval v časopisech *Petites Nouv. ent.* (1869-1879), *Entomologische Nachrichten* (1879), *Rev. Mag. Zool.* (1879), *Naturaliste* (1880-1898), *Wiener ent. Zeitung* (1885) a *Stettin ent. Zeitung* (1887). Nákladem Fysiokratické společnosti v Praze vyšel v roce 1905 (spolu s Dr. O. Nickerlem) "Katalog českých Orthopter" (*Catalogus insectorum faunae bohemicae. VII. Geradflügler - Orthoptera*).

Bibliografie:

Index Litteraturae Entomologicae, Serie II., Bd. 2., p. 283.

H A V L Í K Otto, RNDr

nar. 18.VI.1923 v Praze - zemř. 12.VIII. 1960 v Praze.

Národnost česká. Přírodovědec, parazitolog, zoolog a entomolog. Členem Čs. společ. entomol. od roku 1938, dále členem Čs. zoologické společnosti a zakládajícím členem Čs. parazitologické společnosti. Vystudoval klasické gymnázium v Praze na Vinohradech, kde maturoval v roce 1942. Za nacistické okupace byl totálně nasazen u protiletect-

ké obrany v Kolíně nad Rýnem a v Praze. Osvobození v roce 1945 se zúčastnil jako člen revolučních gard. V květnu roku 1945 se přihlásil ke studiu na přírodovědeckou fakultu Karlovy univerzity, kde se též od počátku zúčastnil znovuvybudování zoologických ústavů. Studium úspěšně dokončil v roce 1948, kdy byl promován. V srpnu téhož roku nastoupil vedoucí místo v parasitologické laboratoři Státního zdravotního ústavu, později zčásti změněného na Ústav epidemiologie a mikrobiologie. Vědecká činnost Dr. Havlíka v parasitologii byla velmi pestrá. Začal jako helmintolog se studiem strunovců a cizopasných červů drobných savců a ptáků. V rámci výzkumu ohniskových nákaz pracoval spolu s virology na výzkumu epidemiologie klíšťové encefalitidy. V posledním období života se velmi aktivně zabýval epidemiologií leptospiros a zjistil na našem území nové reservoiry leptospir v různých drobných hlodavcích. O svých výzkumných problémech, které úspěšně řešil, publikoval řadu významných vědeckých příspěvků a prací, kterými u nás prokázal důležitost a význam lékařské zoologie a parasitologie pro epidemiologii a dosáhl uznání a ohlas v lékařské i zoologické veřejnosti. V entomologii se od mládí zajímal o koleopterologii. Sledoval zástupce zajímavé čeledi Leiodidae, o kterých napsal : "Příspěvek k poznání čeledi Leiodidae (Col.)" (Entomologické listy, 7., 1944) a studoval též čeleď Histeridae, o jejíchž zástupcích zpracoval některé svoje poznatky v příspěvku "O několika zajímavých Histeridech z jižní Moravy (Col.)". (Věda přírodní, 23., 1944-1945). Ještě v době svých universitních studií, byl Havlík v rámci dvouletého plánu pověřen (spolu s B. Rosickým) výzkumem malárie a anophelismu na jižní Moravě. Na průzkum malarických komárů navázala též Havlíkova účast v akci hubení komárů rodu Aedes v prostoru Hodonína pomocí DDT v letech 1949-1950. Na základě svých průzkumů zpracoval (spolu s B. Rosickým) "Klíč k určování středoevropských členů rodu Anopheles". (Entomologické listy, 12., 1949). V lékařských časopisech uvedl příspěvky o boji proti mouchám, desinfekci a nákazách přenášených hmyzem. K Havlíkově počtě pojmenoval v roce 1942 entomolog S. Kočvara novou aberaci Elaterida *Hypnoidus sabulicola* Boh. a. havlíki Koč.

B i o g r a f i e :

- Anonym: RNDr. Otto Havlík. Zprávy Čs. společnosti parasitologické, 1., 1960, p. 2-3.
- Rosický B.: RNDr. Otto Havlík (1923-1960). Zoologické listy, 10., 1961, p. 281-3.
- Rosický B.: RNDr. Otto Havlík. Čs. parasitologie, 9., 1962, p. 431-436.
- Jírovec O.: RNDr. Otto Havlík + Věstník Čs. společnosti zoologické, 25., 1961, p. 1-2.

B i b l i o g r a f i e :

- Věstník Čs. společnosti zoologické, 25., 1961, p. 2-4.
- Smetana O.: Entomologická bibliografie Československa 1951-1960. Academia, Praha, 1969 (O. Havlík, p. 143, 255-256).

H A Z U K A Gustav

nar. - zemř. 10.X.1945 v Praze.

Národnost česká. Státní úředník. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Členem Čs. společnosti entomologické od roku 1934.

Žil a působil v Praze. Do roku 1944 zastával funkci účetního tajemníka zemského úřadu v Praze, od roku 1945 účetního úředníka Zemského národního výboru. V entomologii se zajímal o studium motýlů, které sledoval a sbíral převážně v širším pražském okolí. V roce 1935 provedl větší faunistický průzkum Lepidopter v okolí Říčana a Radešovic a v roce 1936 zkoumal oblast Karlštejska. Náležel do tak zvané "Skupiny pražských lepidopterologů", v jejímž prvním literárním příspěvku z roku 1935 - "K poznání fauny Lepidopter Československa" uvedl několik svých zajímavých lepidopterologických nálezů (Časopis Čs. společnosti entomologické, 32/1935).

H E J L Bohumil

nar. - zemř. 1944 v Praze.

Národnost česká. Dopravní zřízenec. Entomolog-amatér, lepidopterolog. Členem Čs. společnosti entomologické od roku 1937.

Žil a působil v Praze, kde pracoval jako zřízenec Elektrických dopravních podniků.

V entomologii se zajímal o studium motýlů, které sledoval a sbíral převážně v širším pražském okolí.

H E L F E R Jan Vilém, MUDr.

nar. 5.II.1810 v Praze - zemř. 30.I.1840 u Andamanských ostrovů v Bengálském zálivu.

Národnost česká, lékař, cestovatel, přírodovědec, entomolog. Studoval lékařství na univerzitách v Praze, ve Vídni a v Pavii, kde v roce 1832 dosáhl doktorátu medicíny a chirurgie. Po ukončení studia podnikl cestu po Itálii, na Sicilii, na Maltu, na ostrov Pantellerii a do severní Afriky, kde všude horlivě sbíral přírodniny. Po návratu do vlasti zahájil v Praze lékařskou praxi. Jeho cestovatelská touha jej však znovu vábila do dalekých krajů a proto se dne 17.3.1835 opět vydal na cesty. Z Prahy jel přes Vídeň do Terstu a odtud do maloazijské Smyrny, kde krátkodobě vykonával lékařskou praxi. Ze Smyrny cestoval do Syrie a odtud do Indie, kde byl jmenován úředníkem Východoindické společnosti. Byl pověřen výzkumem půdy, vegetace, lesů a nerostného bohatství dolnobarmského území Tenaserimu na západním pobřeží Malajského poloostrova. V této oblasti konal v letech 1837-1840 přírodovědecké průzkumy a zaměřoval pozornost na zjištění možností hospodářského využití tenaserimské přírody. Poslední svou průzkumnou výpravu zaměřil v lednu roku 1840 na Andamanské ostrovy, kde byl se svou družinou napaden divokými domorodci a usmrcen jejich otráveným šípem. Velký vědecký význam měly Helferovy sběry přírodnin zejména pro botani-

ku, zoologii a především pro entomologii. Obsáhlé sběry z Iráku byly zpracovány v Anglii badatelem W. Ainsworthem a zveřejněny v díle "Researches in Assyria, Babylonia and Chaldea". (Londýn, 1838). Zvláště cenné jsou zachované barmské sběry hmyzu z Tenasserimu, které Helferova ovdovělá choť v roce 1843 věnovala Národnímu muzeu v Praze. Tato sbírka byla velmi obsáhlá a podle publikovaných údajů čítala přes 200 000 kusů exemplářů. Její cena byla znásobena i tím, že obsahovala velkou část drobného hmyzu, zvláště brouků, mezi kterými bylo nalezeno mnoho dosud netušených novinek.

Mnozí badatelé, zpracovávající později Helferovy i jiné sběry hmyzu, pojmenovali některé nově popsané druhy jeho jménem. Jako příklad možno uvést: z krasců *Epimacha helferi* Obenb. (1935), *Taphrocerus helferi* Obenb. (1924), *Hylaeogena helferi* Egg. (1925), brouk ze skupiny *Heteromer Allecula helferi* Pic. (1925), *Pselaphidi Zethopsus helferi* Blattný (1925), *Novissimus helferi* Blattný (1925), vosička *Schizogalesus helferi* Ogloblin (*Diapriidae*, Hym.) a jiné.

V Entomologickém oddělení Národního muzea v Praze je uložena sbírka *Coleoptera* z Barmy, obsahující typový materiál o rozsahu 112 krabic.

B i o g r a f i e :

Nostitz P.: Johann Wilhelm Helfer's Reisen in Vorder-Asien und Indien. 2. Teile, Leipzig, F. A. Brockhaus, 1873, 561 pp.

Heyrovský L.: Po stopách zapomenutého cestovatele v orientu. (Dr. J. V. Helfer). Sborník Čs. společnosti zeměpisné, 1949, Praha, sep. p. 1-8.

Heyrovský L.: Dobrodružství cesty a smrt MUDr. J. V. Helfera. Přírodovědecký sborník Ostravy, 11., 1951, p. 300-301.

Vysloužil J.: J. V. Helfer - český lékař, přírodovědec a cestovatel. Vesmír, 32., 1953, p. 215.

B i b l i o g r a f i e :

Index Litteraturae Entomologicae, Serie I., Bd. II., p. 534.

H E L L I C H Jan, PhMr.

nar. 19.I.1850 v Poděbradech - zemř. 30.IX.1930 v Poděbradech.
Národnost česká. Lékárník, veřejný činitel, starosta a čestný občan města Poděbrad. Přírodovědec, archeolog, muzeální pracovník. Od r. 1898 členem Klubu přírodovědeckého v Praze. V letech 1921-1930 uveden v Entomologen Adressbuch A. Hoffmanna, Vídeň.
Studoval na staroměstském gymnaziu v Praze, odkud z kvarty nastoupil lékárnickou praxi u svého otce, lékárníka Emanuela Hellicha v Poděbradech. Po praxi v lékárně studoval farmacii na pražské univerzitě, kde složil rigoroza s vyznamenáním. Externě studoval též přírodní vědy, takže již v mladém věku platil v tomto oboru za znalce. Spolupracoval s přírodovědci Dr. A. Fričem, J. Kafkou, Dr. V. Vávrou a Dr. K. Thonem, při jejich hydrobiologických výzkumech na Poděbradsku. Odtud tito badatelé také k jeho počtě pojmenovali některé nově objevené živočichy (na př. voduli Hydryphantes hellichi, vlasovce Filaria hellichi aj.). Sám se aktivně věnoval sběru přírodnin, hlavně v mineralogii a entomologii. Na základě svých přírodovědeckých výzkumů, zpracoval Hellich v roce 1906 v knižní publikaci "Poděbradsko, obraz minulosti a přítomnosti" pasáž "Živočišstvo" (str. 101-127), kde uvedl i stručný seznam Coleopter vyskytujících se na Poděbradsku. V roce 1904 založil Poděbradské městské muzeum, kterému věnoval všechny své sběry přírodovědecké i památky historické, v nichž se odráží přírodní ráz a historie Poděbradska. Kromě jiných přírodnin, věnoval muzeu i vlastní sbírku Coleopter, která má regionální charakter a je nyní uložena v přírodovědeckých sbírkách Oblastního muzea v Poděbradech.

B i o g r a f i e :

Anonym: Jubileum Jana Hellicha. Vesmír, 32., 1903, p. 226.

Anonymum: Jan Hellich. Vesmír, 33., 1904, p. 49-50.

Špét J.: Podíl Jana Hellicha na rozvoji českého muzejnictví. Vlastivědný zpravodaj Polabí, 1969, p. 1-6, 33-38.

Šebek S.: Jan Hellich - zapomenutý regionální přírodovědec. Muzejní vlastivědná práce, 10 (80), 1972, p. 100-102.

Šebek S.: Památce Jana Hellicha. Poděbradské Noviny, 3., 1971, č. 9, p. 3.

H E N N E V O G L von EBENBURG Franz

nar. 24.VI.1841 - zemř. 1904

Národnost němec. Fin.úředník. Entomolog-amatér, koleopterolog. Člen ent. sekce Fysiokr. spol. v Praze. Žil v Praze, působil jako c.k.fin.koncipista, později c.k.vrchní fin.rada. Náležel do skupiny pražs. entomologů z 2.pol. min. stol. Zabýval se studiem Coleopter, které sbíral v pražském okolí i na jiných místech v Čechách, především na Šumavě, odkud sběry zhodnotil v samostat. práci. v 1872-1877 byl v Praze ve styku s mladým entomologem MUC.A.Fleischerem, který mu pomáhal determinovat koleopterologic. sběry. v r.1897 byl v korespond. styku s ent. J.Ottem ve Stříbře. Význačnými koleopterologickými údaji ze své sbírky přispěl do Klímova katalogu čes. Coleopter (Die Käfer) z r.1902. Sám napsal práci: "Zur Käferfauna des Böhmerwaldes", která vyšla po jeho smrti ve sbírce Beiträge zur Insektenfauna Böhmens v r. 1905 nákladem Fysiokratické společnosti Praha.

H E N T S C H E L Ernst

nar. - zemř.

Národnost němec. Zool. preparátor, entomolog-lepidopterolog. V 1921-1930 uveden v Entomol. Adressbuch A.Hoffmanna, Vídeň. Žil a působil v Chebu, vykonával povolání zoopreparátora. V okolí Chebu též prováděl faunistický průzkum motýlů, výsledky poskytl Dr.J.v.Sterneckovi pro "Prodromus čes. motýlů" z r.1929, kde jsou jeho údaje uvedeny pod zn. (He). Podstatnou část lepidopterologických sběrů z této oblasti předal do Sterneckovy sbírky. Další jeho sběry jsou zastoupeny v entomol. sbírce Karlovars. muzea.

H E R R M A N N Karl, MUDr.

nar. - zemř.

Národnost němec. Prakt. lékař. Entomolog-amatér, lepidopterolog. V r.1921-1926 uveden v Entomologen Adressbuch A.Hoffmanna, Vídeň. Lékař. praxi provozoval v Kolečovicích na Rakovnicku, v širokém okolí také prováděl lepidopter. faunistický průzkum. Další sběry motýlů konal v okolí Konstant.lázní u Stříbra. Byl v přátelském styku s lepidopt. JUDr.J.v.Sterneckem, je- muž posílal doklady svých pozoruhodných nálezů. V "Prodromu čes. motýlů" h r.1929 jsou údaje uvedeny pod značkou (Herrm). Některé exemp. motýlů sbírané Dr.Herrmannem v okolí Kolečovic jsou zastoupeny v lepid. sbírce býv.něm.Vys. školy zemědělské v Libverdě u Děčína (dnes součást ent.sbírky katedry ochrany rostlin AF VŠZ v Praze).

PORTRETNÍ SNÍMKY
K SEZNAMU BIOGRAFII
ČS. ENTOMOLOGŮ

Julius Geyer

František Gregor
senior

Viktor Günther

František Hájek

Ján Hanák

Robert Hartmann

Otto Havlík

Jan Hellich

Tisk Zetaprintem miz Opava 19 - R 621

